

Experiment so zlom

Spomienky na druhú svetovú vojnu zvyčajne zužujeme na bojové operácie, na obeť týchto operácií, na vyzdvihnutie víťazov a na zdôraznenie viny porazených. Preto sa pri takých príležitostiach, akou je nedávne 57. výročie konca vojny, pripomínajú najmä rozmanité dátumy a čísla. Je to, nepochybne, významné. Dôležité je však ešte čosi iné. Totiž pohľad poza tieto dátumy a čísla, pohľad dovnútra, pokus preniknúť k podstate, pokus hľadať odpoveď na otázku: PREČO?

Prečo sa to všetko stalo? Prečo bolo možné všetko to vraždenie? Ako to, že sa ľudstvo nepočulo z vojny predchádzajúcej, z dávnych i celkom čerstvých historických udalostí? Hľadanie odpovedí nas privedie k neradostným zisteniam. Privedie nás k poznaniu, že na samom začiatku bola ľudská i politická ľahostajnosť, nevšímavosť a necitlivosť voči zlu.

Pri jeho novodobých koreňoch stála do skupiny hospodárskeho úspechu zabalená tragédia nemeckého národa v prvej polovici tridsiatych rokov 20. storočia. Národa poznačeného prehrôu v prvej svetovej vojne a unaveného neustálymi vnútropolitickými šarvátkami. Národa, ktorý začal pociťovať únavu z demokracie a zatúžil po "poriadku", po silnej ruke. Preto si našiel "spasiteľa", ktorému ustúpilo celé politické spektrum nemeckej medzivojnovej demokracie.

Keď v posledných januárových dňoch roku 1932 vznikla v Nemecku koalícia národných socialistov s nacionalistami, spýtal sa akýsi vydesený kritik dovtedajšieho kancelára von Papena: "Vy ste pustili Hitlera k moci?" Papeň samolúbo odpovedal: "Mýlite sa, my sme ho an-

gažovali". Mýlil sa, samozrejme, Papeň. Angažovať zlo, znamená - pustiť ho k moci. To, čo nasledovalo, všetci poznáme: prenasledovanie Židov, najprv v Nemecku, neskôr na celom svete. Porušenie Versailleskej zmluvy, obsadenie Porýnia v roku 1938, mlčanie Francúzska, Mníchov 1938, vydanie Česko-Slovenska, za súhlasu Anglicka a Francúzska, obsadenie Rakúska, prvý september 1939 - začiatok druhej svetovej vojny.

Ukázalo sa, že tam, kde sa darí ideológii, upadá mravnosť. Ideológia sa snaží nahradiť morálku, ustupovanie zlu, pokus angažovať zlo do služieb dobra je len ilúziou, ktorá končí tragicky. Toto všetko mi prichodí na um teraz, keď stojím pred pamätníkmi obetí druhej svetovej vojny, obetí pokusu angažovať zlo.

Výsledkom tohto beznádejného a nemravného experimentu bola beštializácia ľudských vzťahov, zdegradovaná ľudskosť a pošliapaná úcta k ľudskému životu. Dôsledkom sú milióny mŕtvych. Keď na nich dnes spomíname, pripomeňme si práve cez ich smrť mravný rozmer tejto obete. Keď hovoríme, že padli za našu slobodu, uvedomme si hĺbku a zložitú tejto slobody. Nejde len o oslobodenie spod okupácie. Ide o slobodu v zodpovednosti za celé naše správanie, o slobodu v schopnosti rozhodovať sa medzi dobrom a zlom, medzi morálkou a nemravnosťou.

Smrť všetkých, ktorí padli na bojiskách druhej svetovej vojny a pri oslobodzovaní našej vlasti a nášho mesta bude mať len vtedy svoj pravý zmysel, keď my, ktorí vďaka ich obeť žijeme, bu-

deme schopní zabrániť opakovaniu podobných tragédií i opakovaniu rozmanitých nemravných experimentov so zlom.

Spomeňme si preto najmä v tejto súvislosti na vojakov sovietskej armády, ale aj (a myslím, že to bude pri tejto príležitosti v našom meste prvý raz) na amerických vojakov. Aj oni sa podieľali na oslobodení Pezinka. Veď jeden z ťažkých leteckých súbojov konca vojny sa odohral práve nad jeho múrmi a nad Malými Karpatmi a svoj život v ňom stratili mladí Američania. Tí, ktorí prežili, navštevujú dnes naše mesto a stretávajú sa so svojimi záhrancami - Pezinčanmi. Aj im patrí naša úcta.

Pokladám za nevyhnutné hovoriť o druhej svetovej vojne najmä ako o extrémnom mravnom zlyhaní demokratického sveta a jeho inštitúcií. Pokladám to za potrebné najmä dnes, keď sme konfrontovaní s novými hrozbami, keď sa na svetlo sveta opäť derie nadutá pýcha a my máme sklon tváriť sa, že sa nás to netýka, že to nie je naša vec. Vyhovárame sa pri tom na únavu z demokracie a túžime po akomsi absolútnom poriadku. Zodpovednosti za slobodu i zodpovednosti v dosiahnutej slobode sa však zbavíme. Naopak, k tejto zodpovednosti sme zaviazaní všetkými, čo položili svoje životy v druhej svetovej vojne, v boji proti absolútnej totalitnej moci.

René Bílik
prednosta OÚ Pezínok

OSLAVY 57. výročia ukončenia II. svetovej vojny sa v Pezinku uskutočnili 7. mája pri pomníku padlých na Mladoboleslavskej ulici. Slávnostné príhovory predniesli prednosta Okú R. Bílik a predseda MO SZPB Ľ. Šušol.

Rozhovor s riaditeľkou pobočky Tatra banky v Pezinku Mgr. Ivanou Maťusovou

Okrem klasických služieb, ako je vedenie bežného účtu, vkladných knížiek či terminovaného účtu, ponúka Tatra banka aj produkty a služby elektronického bankovníctva. Mohli by ste nám ich bližšie predstaviť?

Elektronické bankovníctvo znamená pre klienta maximálne pohodlie pri komunikácii s bankou - či už je to využitie 24-hodinovej služby telefonického centra DIALOG (02/5919 1000 alebo 6866 1000) na zadanie platobného príkazu alebo získanie všetkých druhov informácií z Internet bankingu alebo Mobil bankingu. Mimoriadnu obľúbenosť si získala služba b-mail, čo je zasielanie krátkych SMS alebo e-mailových správ o stave a pohyboch na účte. Napríklad ak si ako kritérium pre obdržanie SMS správy zvolíte každý pohyb väčší ako 1 Sk, o každom pohybe na vašom bežnom účte nad túto hranicu budete informovaní prostredníctvom vášho mobilného telefónu. Táto služba je v Tatra banke bez poplatku.

Ako môže Tatra banka pomôcť pri riešení financovania bývania?

Tatra banka ponúka atraktívne podmienky financovania vášho bývania formou hypotekárneho

úveru s jedinečnou výhodou záruky úrokovej sadzby (tzv. fixácie) až na 10 rokov. Znamená to, že banka zaručuje nezmenené úrokové splátky počas 10 rokov. Je to

fixácie úrokovej sadzby na 5 resp. 10 rokov. Pri fixácii na 5 rokov sa úroková sadzba so zohľadnením štátneho príspevku pohybuje od 5,20 percenta a pri fixácii na 10 ro-

dôležitá výhoda, ktorú v súčasnosti poskytuje len Tatra banka. Ide v podstate o ponúknutie istoty, keďže dnes nemožno s určitosťou odhadnúť, aká bude úroveň úrokovej sadzby o niekoľko rokov. S účinnosťou od 9. apríla 2002 Tatra banka znížila úrokové sadzby platné pre poskytovanie hypotekárnych úverov. Svojim klientom zachová možnosť vlastného výberu doby

úveru od 5,50 percenta.

Ďalšou možnosťou je spotrebný úver na vonkajšie a vnútorné úpravy bytov a rodinných domov od podlahy až po strechu vo výške od 10 tisíc do 300 tisíc Sk so splatnosťou od 1 do 4 rokov. Podmienkou je pravidelný mesačný príjem v dostatočnej výške na splácanie úveru.

A naopak - môžete predstaviť

možnosti najziskovšieho uloženia finančných prostriedkov?

Tatra banka poskytuje viaceré možnosti. Najbežnejším spôsobom je využitie už spomínanej vkladnej knížky vedenej v Sk alebo cudzej mene, s ktorou je v Tatra banke možné nakladať kedykoľvek, bez výpovednej lehoty, v ktorejkoľvek pobočke.

Vyššie úroky získate pri uložení vašich finančných prostriedkov na terminovaný vkladový účet v Sk alebo cudzej mene, ktorý prostriedky viaže na určitý čas (od 1 do 12 mesiacov). Výhodou je možnosť automatickej obnovy vkladu v deň jeho splatnosti alebo automatického prevodu zostatku vkladu na bežný účet či vkladnú knižku vedenú v Tatra banke. Terminované účty sa vôbec nespĺaťujú.

V každej pobočke Tatra banky ponúkame taktiež nové výhodné možnosti investovania, ktoré poskytujú našim klientom vysoký výnos za podmienky dlhodobého uloženia investície.

Bližšie informácie o akýchkoľvek produktoch a službách Tatra banky vám radi poskytnú zamestnanci našej pobočky alebo telefonické služby DIALOG (02/5919 1000 alebo 6866 1000).

Ďakujeme za rozhovor.

(r)